

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és
Egy nap kivételével)
mindennap délután
4 órákor.
Szerkesztőség és ki-
adó hivatal:
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szám 4 fillér,
Vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szátkü-
désel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 ha-
sábos nonpareille sor 60
fillér. Hivatalos hirdeté-
sek egy sor 1 kor.

Ghyczy Kálmán programbeszéde.

A 48-as és függetlenségi párt képviselőjelöltje, Dr. Ghyczy Kálmán, holnap csütörtökön (április 26.) esti félkilenc órákor tartja meg a Deák-szállóban programbeszédét, melyre Fiume minden polgárát tisztelettel meghívja és szívesen látja

a Ghyczy-párt végrehajtó-bizottsága.

Supilo Ferenc.

Az egyéni tisztesség a hosszú politikai küzdelem alatt erős próbára volt téve. A haza minden polgára megérezte a válság hatását. A befolyásolás, a megvesztegetés ott leselkedett mindenki mögött. Ember volt, aki állta a sarat. Sokan, sőt tulságos sokan gyöngéknek bizonyultak; az ígérek, kitüntetések elcsábították a hitvány embereket, s adták magukat bérbe — silány bérért — a hatalom, a törvény leigázott testén álló hatalom szolgálatára.

Lovagias a nemzet, mikor ma már nem vesz ezekről tudomást. Tán önnönmagát is kiméli, ha nem veszi ajkára azokat a neveket, mik a nemzet szenvedésével, rettentő próbára tételével állanak kapcsolatban. Nem gondolunk rájuk. Kiverjük emlékezetünkéből őket, mint a rossz álmot, melynek emlékezete a tiszta ébrenlétben is gyötri a szívet, kinozza az elmét.

De amikor lovagias: megfelekezni az árulókról; lovagias: megemlékezni a tisztességérzetükben, a jellemziládságukban, a becsületükben erősekről.

Ilyen ember Supilo Ferenc.

Neve előtt nincs cím; utána pedig nincs rang. Foglalkozása: becsületes ember. Igazán ritka foglalkozás. Ritka leginkább a politikában, a hol a célért tudva levően nincs választás az eszközökben. Nagy államférfiak éltek, kiknek ma szobraik állanak azon a réven, hogy politikai működésükben nem nézték az eszközt, csak a célt.

Supilo Ferenc az eszközökben is válogató. Ha mennybe akar jutni, nem veszi segítségül a poklot. Mily kevés politikus dicsekedhetik ezzel a szóval! A poklok, a poklok segítségével szoktak a boldogulás menyországába jutni.

Supilo Ferenc inkább nem megy oda, ha az ut a cél nemességével ellentétes nemtelenségen halad át.

Nem ösmerünk fontosabb és égetőbb kérdést ma, sokáig nem ösmerhetünk, mint a magyar-horvát testvériség megszilárdítását, melynek megteremtésében Supilo Ferenc már is oly érdemeket szerzett, mik nem annyira egy újság, mint inkább egy történelem ragyogó lapjára illenek.

A horvátok közt ma Supilo Ferenc az első ember. Bölcsé a nemzetének. Mert vajjon nem hasonlatos-e a működése Deák Ferenc működéséhez, mikor ugyszólván a kiegyezést akarja megteremteni a magyar állam és a horvát nemzet között? . . .

Ne kalandozzunk azonban most félreeső csapásokra. Jellemét egy kis cselekedetében akarjuk csak megvilágítani.

A Ghyczy-párt tegnapielőtti népes gyűlésén megjelent Supilo is. Szót kért, melynek során kijelentette, hogy örömmel látja a testvériesen összetartó magyarokat, olaszokat és horvátokat azon küzdelemben, mely célul a nemzetre egyedül üdvözítő 48-as program diadalrajtuttatását tűzte ki; s ezzel kapcsolatban azt, hogy megmentésük a parlamentet is attól, hogy Zanella Rikárd jusson oda fiumei képviselőnek. Mondja ezeket pedig abban a szent meggyőződésében, hogy Zanella Rikárd örök ellensége úgy a magyarságnak, mint a horvátságnak. Kijelentette egyúttal, hogy személyes barátja Zanella Rikárdnak. Ami azonban nem akadály előtte, hogy a nyilatkozatot meg ne tegye. Sajnálattal jelentette ki azt is, hogy Fiumében nincs szavazati joga s így azzal is nem közdhet Zanella Rikárd ellen, kinek bukását lelkének legőszintébb vágya szerint óhajítja.

Tudjuk mi is, hogy Supilot Zanellához személyes barátság fűzi. Kiváncsiak vagyunk, vajjon Zanella Rikárd is megtartotta-e jóbarát vonzalmát Supilo iránt ez igaz és őszinte kijelentés után?

Zanella legőszintébb barátja tett tanúságot Zanella hamis politikájáról. Mi pedig magyarok, olaszok, horvátok, kik személyi ügyekben soha, politikailag azonban lehetünk volna Zanellával összeköttetésben, mily okon legyünk hivi, mikor abban a tulajdonságában, mit politikai tisztességnek neveznek, s a mely egyedüli kapocs lehetne közöttünk: — egy oly őszinte barát sem hisz, mint Supilo Ferenc. A cím és rang nélküli becsületes ember.

Az osztrák választási reform. Bécsből írják: Minden erjed a parlamentben is, de a kormányban is. A képviselőház már összeült, de senki nem tudja, hogyan fog viselkedni az ülészek legfontosabb kérdésében: a választási reform dolgában. A megkötendő kompromisszum még a levegőben lóg. Ha az ember a német balpárt orgánumait olvassa, azt hiszi, hogy még mindig arról van szó, hogy a fenyegető szláv többség ne kerelkedhessék felül. Nem azért küzdenek, hogy a mandátumok számát megtartsák, hanem a német mandátumok számát annyira meg akarják szaporítani, hogy ezáltal a szlávoknak már concedált többsége meginogjon. Emellett a lengyelek Galicia számára követelnek új mandátumokat és elvben a tartományi autonómia bővítéséhez ragaszkodnak. Ezt a követelést azonban tényleg háttérbe szorította az új diverzió, a miniszterium, parlamentizálása. Annyi mandátumot, a mennyit az egyes pártok követelnek, nem adhat nekik a kormány és így arról van szó, hogy a pártvezéreket beállítsák a kabinetbe. Természetesen ez nem az alkotmányosság eszméjének adott concessió, hanem egyszerűen a kormány szekere elé friss előfogatot kötnek, hogy átvigye a választói törvényjavaslatot a sok nehézségen egészen a megvalósulásig.

Discorso-programma del candidato Colomanno Ghyczy.

Domani sera, giovedì 26 corr. alle 8 e mezzo, il candidato del partito quarantottino Dr. Colomanno Ghyczy esporrà nella sala maggiore dell'Hotel Deak il suo programma.

Invitiamo ed esortiamo gli appartenenti al partito dell'indipendenza e del 48 di recarsi numerosissimi ad udirlo, che ne trarranno argomento a grande fiducia nei sentimenti, nelle idee, nell'opera dell'uomo a cui Fiume vuole affidare il mandato di rappresentarla al Parlamento.

Il Comitato per la candidatura Ghyczy.

Il ciariatano sente ballare il terreno.

Il noto superuomo, l'ineffabile ciariatano Riccardo Zanella, che una ostinata cecità vuol portare all'alto onore di rappresentante di Fiume al Parlamento ungarico, lavora febbrilmente, spasmodicamente; erutta, nuova ridicola parodia del Vesuvio, materia nauseabonda ch'egli vorrebbe far passare per pioggia di lapilli infocati, ed è invece pioggia di ciance molto sciocche e parimenti innocue. A queste egli ricorre per aiuto, poichè si sente traballare il terreno. Per il disinteressato candidato di una frazione del partito autonomo e di tanti adolescenti che hanno fretta a far l'omo, la elezione di deputato è questione di pagnotta, di vita;

quindi si dà disperatamente al lavoro per sbarazzare dagli ostacoli la via che deve condurlo alla meta, a cui è volto per santa patriottica abnegazione, sacrificandosi al trionfo dei grandi principii di cui è la sintesi gloriosamente spirituale e insieme la personificazione caninamente famelica.

E parla, parla, parla. E il suo cerretanesco sproloquio s'alterna in una assidua vicenda di cretinerie e di briconate. Parrebbero due cose che s'escludano; ma invece la sua grande personalità rappresenta le antitesi più enormi, in cui c'entra tutto fuorchè il vero e il buono.

Noi ci si accusi di violenza di linguaggio; questo è il solo ch'egli comprende ed adopera. E poi; dovremmo noi trattare coi guanti gialli un uomo indegno di stima, instancato dardeggiatore di chiunque passa davanti la siepe dietro la quale sta ognora vigliaccamente nascosto, vituperatore, diffamatore di tutti che non s'inclinano a lui compassionevole allucinato?

Abbiamo inteso il suo discorso così enfaticamente pronunciato, e che pur indulgentemente giudicato, può passare appena per una discreta esercitazione di uno studente nelle ultime classi ginnasiali. Così chiaramente è rivelata la povertà degli studi, la volgare superficialità delle cognizioni. Si può immaginare più puerile concetto della situazione esistente prima dell'avvento al potere della coalizione, di quello che si rileva in lui, allorchè paragona quel breve periodo all'epoca dei decemviri romani, a quella del regno degli Orleans in Francia!

Il grand'uomo è veramente sincero allorchè esprime il desiderio di trovarsi di fronte un partito. Tanto è vero che, certo per fare il piacere a lui, il comitato centrale ha scelto il primo dei dieci giorni stabiliti per le elezioni, perchè il partito avversario non potesse organizzarsi; ma è soprattutto poi ameno allorchè, sciorinando cretinerie su cretinerie, ch'egli chiama ragionamenti e anche logici, mette questa condizione all'esistenza del partito quarantottino: che questo voti per lui! E se non fu così, non può essere che un'accozzaglia di arfasati indegna di fermare un momento solo l'attenzione. Così grande uomo, ma altrettanto stupido. E invero come si ha a chiamare altrimenti che stupida la pretesa che il partito quarantottino voti per lui, costituzionale. Un costituzionale, è vero, sui generis, ma ora è costretto, non c'è che dire, costretto a professarsi tale. Egli vede il vantaggio che gli potrebbe derivare dal poter essere quarantottino; e avrebbe fatto il passaggio colla solita disinvoltura; ma allora non sarebbe stato il candidato ufficiale della coalizione. Ma, ora che quel manifesto di cui ha fatto strepitosa pompa, come uno speciale pensiero della coalizione per lui, è sfatato, volete vedere che ora si proclamerà quarantottino

nella speranza di procurarsi qualche voto almeno dei croati? Vedrete se lo farà!

Ma di che partito è egli mai? Di quello che gli da maggiori promesse di riuscita. Ufficialmente è costituzionale; ma è pur socialista, repubblicano, kossuthiano; non più anticlericale, non più croatofobo; è questione di voti; è onesta tattica.

Era pronto a farsi anche tiziano. Ad ogni modo quale sia il suo partito non si sa. Per questo attendetevi alla prima concione ai suoi, una nuova professione di fede politica. Lo farà per ragioni di interesse elettorale personale, ma almeno apparirà un po' più sincero. Il grand'uomo, il Bajardo, il carattere adamantino, si mette in un partito di cui non divide i principii, i sentimenti, perchè questa è condizione della possibile sua elezione!

Oh! bravi, bravi, gridategli viva; lo merita per bacco, lo merita!

Az új idők.

— Telefonjelentések. —

Budapest, apr. 25.

A mai napig 211 hivatalos jelöltje van a függetlenségi pártnak. Ezenkívül meghaladja az ötvenet azoknak a száma, akik a központ ellenére a szövetséges pártok jelöltjeivel szemben fölvetették a harcot. E szerint függetlenségi részről majdnem háromszáz jelölt küzd a mandátumért. Erre való tekintettel és a szövetséges pártok vezetőségeinek felszólalása folytán a választásokat intéző koalíciós központ abban állapodott meg, hogy amennyiben még az esetleges változások következtében újabb jelölések történnének, a függetlenségi párt kebeléből több hivatalos jelöltet nem állítanak, ha csak a helyzet azt elkerülhetetlenül nem parancsolja.

Polónyi Géza igazságügyminiszter ma Kézdivásárhelyre utazott, holnap ott megtartja beszámoló beszédét s már csütörtökre ismét visszaérkezik Budapestre, úgy hogy csütörtökön délután a szokásos audienciát mindenestre megfogja tartani.

Wekerle Sándor miniszterelnök csütörtökön Bécsben lesz, főképpen azért, hogy az osztrák kormányt megkezdje azokat az előzetes puorparlékat, melyek a két kormány között a gazdasági viszonyok rendezése céljából tartandó tárgyalásokat előkészítik. A két miniszterelnök csütörtökön fogja megállapítani, hogy a magyar gazdasági szakminiszterek a tárgyalások megkezdése végett mikor utazzanak Bécsbe.

A pécsi képviselő-jelöltség napok óta élénken foglalkoztatta a koalíciós központot, miután ez a kerület eddig az alkotmánypárté volt, most pedig a pécsiek mindenáron Batthyány Tivadar grófot akarták megnyerni. Hosszas tárgyalások után Batthyány Tivadar gróf a jelöltséget elfogadta, s így a pécsi mandátum a függetlenségi pártnak jut.

A Ház munkarendje.

A bécsi „Zeit“, melynek kitűnő magyarországi értesülései vannak, úgy értesült, hogy a kormány rögtön a képviselőház összeülése után kimerítő munkaprogramot fog előterjeszteni. A föllirati, költségvetési és ujoncmegajánlási vita valószínűleg július közepéig véget ér úgy, hogy a képviselőház szeptember 15-ig elnapolhatja majd tanácskozását. A delegációk szeptember közepén fognak Bécsben összeülni.

A legfiatalabb főispán.

A kormány hivatalos lapjában ma jelent meg a főispáni kinevezések második csoportja. Köztük van az ifj. Ugron Gáboré, Ugron Gábor függetlenségi pártvezér fiáé is. Ifj. Ugron Gábor mindössze 26 éves s így ő Magyarország legifjabb főispánja. Eddig a legfiatalabb Bittó volt 28 esztendőjével, de Ugron most „lefőzte“ két évvel. — Az új főispánok névsora egyébként a következő: Baranya vármegye, Benyovszky Móric gróf; Nógrád vármegye: Prónay Mihály; Tolna vármegye: Apponyi Géza gróf; Torda-Aranyos vármegyébe: Bethlen Bálint gróf; Ugocsa vármegyébe: ifj. Ugron Gábor; Zala vármegyébe: Batthyány Pál gróf; Pécs városa: Erreth János.

Hazaárulók jutalma.

A Fejérváry-kormány által kinevezett főispánok, akik hat hónappal kevesebb ideig szolgáltak, anyakönyvi felügyelői nyugdíjat kapnak.

A mai beszámolóhoz.

— Adatok Zanella magyarbarátságához. —

Zanella Rikárd ma este, jobban megdölgölvén a dolgot, mégis csak le fog ereszkedni Fiume magyar polgárságához. Altessa beszélni fog Cayenne-hez! Ahhoz a magyarsághoz, melyet ő fensége még csak nem is oly rég *fegyentelepnék*, a magyar állam Cayenne-telepének nevezett. Hát nem ésbontóan érdekes ez?

De csitt! Ne legyünk ünneprontók s ne zavarjuk Fiume Arlequinojának ez újabb farsangi bohóckodását.

Mi hát nem szólunk bele az érdekes politikai kóklermutatványba. De azt még Altessa sem tilthatja meg, hogy helyet adjunk a *közönségnek*, mely maga akar beszélni az alábbi, hozzánk beküldött adataival arról a *jeles magyar barátságról*, mely Zanella Rikárd szívét dogobtatja.

Ime a hiteles adatok e „magyarbarátság“-ról; beszéljenek maguk, minden kommentár nélkül:

A fiumei magyar királyi posta épületébe, mint közönség, behatolt egy izben Zanella Rikárd. Akkor már magyar országgyűlési képviselő volt és „magyar-barát“. A postakezelő, kivel dolga akadt, *Gondáné*. Szerencsétlenségére nem tudott olaszul s a magyarság hü barátjának olasz beszédjére magyarul felelgetett.

Zanella Rikárd, a ki pedig jól beszél magyarul, szöke haja tövéig elpirulva a méregtől, ráripakodott a postásnőre:

— Ha olaszul nem tud, menjen Magyarországba, vagy a pokolba!

A „magyarbarát“ disszidens képviselő ur oly patáliát csapott még hozzá, hogy a zajra a főnök is megjelent s az világosította fel a képviselő urat, hogy ez a hely magyar állami hivatalos nyelve a magyar és tisztikara nem köteles olaszul érintkezni a felekkel s ha mégis teszi, teszi előzékenységből. Mindezt pedig tudnia kell egy magyar képviselőnek, a ki hozzá állandóan a magyarbarátságot hordja a száján.

Más:

Ugyancsak a fiumei postaépületben történt, ugyancsak Zanellának, a magyarbarátnak, már ma-

gyar képviselőse idejében. A magyarbarát képviselő ur táviratozni akart s blankettát kért. Megkapva, áttekinti és — dühösen kitörli a blankettáról ezt, az előre rányomott magyar szót:

Érkezett . . . Helyette pedig odaírta az olaszt, ki-jelentve, hogy Fiumében ő nem tür *idegen nyelvet*.

Más:

Ugyancsak a „magyarbarát“ Zanella Rikárd képviselőse alatt történt, csak nem a postán, hanem Altessa kedvenc tartózkodási helyén: a Corson. A hol ő a nap több óráját szokta elsitálni, kifestített mell s kihajtott redingót szárnyakkal. Nézelve a csinosabb nőcskék ésbontó lábacskaikat.

Egy ily corsoi „szemléje“ alatt meglátott Altessa egy feltűnő szép leányt — egy gyönyörű magyar tanítónőt. Lelkesülten rohant utána, követte sokáig és hevült ő fensége.

— Gyönyörű szép teremtés — suttogta elragadtatva autonóm csatlósainak. *De kár, hogy magyar!* — tette gyorsan hozzá, észrevéve a kedvetlen tekintetét, a mit banda civicák vetettek rá, a mért egy magyar leányt (kit mindenki ismer Fiumében) meg mer dicsérni egy Zanella, az ő szemefényük épp magyarfalásáért.

Más:

Holnap következik.

Mindezek után pedig jó gyomrot kívánunk a tisztelt magyar vendég-közönségnek a ma esti Zanella féle magyarbarátkozáshoz! Csak tessenek rá minél tömegesebben belépni!

A proposito del comizio dei ferrovieri.

Il giornale di via del Fosso, rendendo conto del comizio dei ferrovieri tenutosi l'altro ieri nella trattoria al Giardino pubblico, tenta gettare, come è costume di colui del quale stà a servile disposizione, lo scherno sul comizio stesso e sugli oratori. E' l'arma onesta con cui l'uomo ch'è del giornale insieme patrono e cliente, ha sempre cavallerescamente combattuto. Esso si ferma specialmente sul discorso del signor Edmondo Manasteriotti, travisandolo, e facendolo apparire ispirazione altrui. E' noto, notissimo che il signor Edmondo Manasteriotti è persona cui non si può negare intelligenza, idee e criteri propri.

Riassumiamo il suo discorso durato mezz'ora, che è una prova appunto della sua indipendenza di criteri e d'idee, della sua serena anzi cavalleresca imparzialità. Ecco dunque in compendio il suo discorso: Fiume è stata ognora scena di lunghe lotte fra le nazionalità. La pace è finalmente qui comparsa, dappoiché i croati e gli ungheresi hanno finalmente compreso che fra due litiganti è il terzo che gode, cioè il comune nemico di Vienna.

Noi combattiamo per l'onorevole candidato del partito del 48, pel Dr. Colomanno Ghyczy. La verità anzitutto. Il contro candidato Riccardo Zanella è un gigante, un maestro della parola, un veterano delle battaglie elettorali, il quale sino ad ora ha sostenuto due grandi campagne: una contro il potente ex-governatore conte Batthyany, l'altra contro Andrea Ossoinack, figlio a l'onnipotente duce del partito autonomo, il defunto cav. Luigi Ossoinack.

Contro un tale avversario, che ha inoltre un esercito benissimo organizzato, la lotta è assai difficile.

Il Dr. Colomanno Ghyczy è per noi un uomo nuovo, un gentiluomo che d'un tratto però, si è acquistato le nostre simpatie. Egli discende da un'antica famiglia patrizia di Fiume. Fu gettata contro di lui l'accusa d'esser egli un croato. Ciò non è vero; è vero bensì ch'egli è un amico dei croati e gode del loro avvicinamento e dell'accordo che fra ungheresi e croati si va concretando.

Egli discende da quella famiglia dei Ghyczy che già in tempi che si possono dire antichi hanno dimostrato qui in Fiume il loro amore all'Ungheria, come lo provano le iscrizioni che si leggono sui monumenti sepolcrali nel nostro cimitero.

Ad ogni modo, in questa lotta, la persona del candidato passa in seconda linea; qui si tratta di principii, di programmi di partito.

In tutta l'Ungheria il programma del partito del 48 ha vinto su quello del partito del 67. Così deve avvenire a Fiume. Il partito del 48 qui non può cadere, deve vincere. Perciò tutti dobbiamo votare per Colomanno Ghyczy.

HIREK.

— Altessa a magyarokhoz.

Magyar polgártársaink közül többen félreértették tegnapi ily című közleményünk egyik részét s abból a *politikai bitangság* helyett *magán becstelenséget* olvastak ki mindazok fejére, a kik Altessa mai, magyar nyelven tartandó beszámolóját meghallgatni elmennének. A félreértések megszüntetése és a kedélyek megnyugtató végett kijelentjük, hogy dehogy is ne menjen el a magyar Zanellát hallgatni! Sőt menjen el minél tömegesebben hadd lássa szemtől-szembe és hallja tulajdon fülével annak a vakmerő politikai kalandornak handabandáit, a ki gyűlöli a magyart, éppugy, mint a horvátot, irtásukra és elnyomásukra törekszik *minden tétivel* itt évek óta, a ki „a Quarneroba dobáltatni“ kívánt minden magyart s kiturt a városi közélet legkisebb szereplési tereiről, a hivatali állásokról nem is beszélve; most pedig, és mindannyiszor, ahányszor a magyar voksokra szorul, mézes-mázos szavakkal hizeleg a magyaroknak s akarja bolondítani őket. Igenis, menjetek el magyar véreink e farsangi bohóc mai föllépéséhez is, hisz' úgy is oly unalmas az élet, meg is hallgathatótok, sőt meg ne zavarjátok hizelegéseiben! Legalább még jobban meggyőződők arról, a mit mi rég hirdetünk: hogy ez a fiumei magyar-olasz barátság fő ellensége a saját önző érdekéből még önmagát is képes letagadni, magyargyűlöletből sarjadttetteinek egész láncolata után magát igaz magyarbarátnak esküdni s erre föl rögtön szavazatotokat. Ti pedig, magyar választópolgárok, nem „bitangok“ vagytok, ha meghallgátjátok, hanem vakok, *ha rá szavaztok*. Meghallgatni meghallgatja az ember a cirkuszi clown-t is, de a ki követi is, az bolond. Csak ezt akartuk tegnap is mondani.

— „Egy kis töredék.“ A Zanella-párt végső desperációjában mindent elkövet, hogy a közönséget megtévessze s jelöltjének kilátásai felől mindenkit félrevezessen. Beharangozzák még a buda-pesti sajtó tájékoztatlanabb részét is a leghuzagabb hiradásokkal, melyek szerint Zanella Fiumében „verhetetlen“, hogy Ghyczyt a polgárságnak csak „egy kis töredéke“ (!) jelölje, hogy ellene személyes gyűlölködés folyik stb. stb. Erre a sajtóbeli kalózkodásra legjellemzőbb a „Magyarország“ egy közleménye, melyet maga Zanella Rikárd adott be, hogy maga mellett üsse a nagy dobos s melyet a jelölt ur legfőbb harci fegyverének, a hazudozásának jellemzésére, ide iktatunk:

A polgárságnak egy kis töredéke Wallusnig, Zanella főkortésének agitációjára Ghyczy Kálmán pesti ügyvéd személyében ellenjelöltet állít, mert Zanellában több szubvencionált intézetük (!) ellenségét látják. A polgárságnak ezen részéhez a fiumei horvátság is csatlakozott, mert Zanella nem ismeri el a horvátoknak Fiumére vonatkozó jogait. A választópolgárság nagy része mindazáltal híven kitart Zanella mellett, kinek győzelme e szerint valószínű.

Szintén jellemző Zanelláékra a trieszti Piccolo-nak, melyet Fiuméből Stupicsics, Zanella főcsatlósja boldogít tudósításaival, egyik közleménye is, mely szerint „Ghyczyt csak az idegenek jelölték!“ Hát Zanelláék szerint idegen Barcsics, Walluschnig, Ivanoszics, Supilo, Pausi, báró Vranycányi és sok, hál'istennek, igen sok vérbeli s előkelő fiumei polgár, a kik jelölték Ghyczyt s a kik — meg is fogják választani!

— **Ancora menzogne.** Il giornale in un articolo sul candidato del partito quarantottino, ove dà nuovo saggio della bassezza d'animo, della mala fede di chi in esso impera, vuol far credere che il Dr. Colomanno Ghyczy sia stato candidato dal partito liberale tisziano e che sarebbe stato disposto ad accettare anche una candidatura offertagli da Kristoffy. Noi ci siamo affrettati a telegrafare alla redazione del giornale del partito dell'indipendenza „Független Magyarország“ ed ecco ciò che ci fu risposto:

Il Dr. Colomanno Ghyczy non fu mai candidato in nessun collegio; appartenne sempre al partito dell'indipendenza. Candidato tisziano nel collegio di Nagymandun fu un tale Tihamer Ghyczy, giudice superiore di sedia, recentemente commissario nel comitato di Komarow. Così il telegramma. Quanto al nostro redattore responsabile egli fu sempre quarantottino, tanto che non volle votare neanche pel candidato del partito liberale, allorché il defunto suo padre era capo del comitato che ne sosteneva la elezione.

Concittadini Elettori!

Muovono davvero al riso le spacciate del candidato autonomo che, richiamano alle memorie dei concittadini fiumani i tanti entusiasmi che infiammarono i cuori ai nostri padri nelle memorabili giornate del 1848.

O sarebbe un po' da chiedergli in quale paese trovavasi il padre o l'avo dello Zanella in quelle me-

morabili giornate? Nel Friuli forse? Non certo nell'Ungheria?

Uno zio paterno del Candidato Ghyczy fu invece il primo che volò all'attacco della fortezza di Buda, difesa dagli Austriaci nel 1848, e che in quell'occasione trovò un'eroica morte.

Giudicate voi dunque o elettori imparziali a chi meglio si attagli la parte di un artista di legno nella compagnia del già rinomato Recardini, se a chi non facendo vanti di sorta del nome illustre dei propri antenati, modestamente si presenta alla candidatura quale un discendente di antica famiglia fiumana, di sentimenti prettamente magiari, oppure chi invoca antenati e padri che della gloriosa epopea dell'indipendenza ungherese mai ebbero la benchè minima contezza, perchè ad essa affatto estranei.

Fiume, 25 aprile 1906.

Dal Comitato esecutivo
pella candidatura Ghyczy.

— **Barabás Fiumében.** A közönség köréből úgy értesítették tegnap a F. H.-t, hogy Barabás Albert, Fiumében populáris néven Bremzi, azért jött Fiumébe, hogy itt megbontsa a dicséretes összetartást a 48-as pártban. Barabás urnak azonban, mint ő maga kijelentette előtünk, ily gonosz szándék eszéjében sem volt. Ellenkezőleg, azért rándult le rég szeretett városába, hogy itt a talajt megtekintse, vajjon alkalmas-e az egy Zanellaellenes halvanhetes jelölt keresztülvitelére. Mivel azonban belátta, hogy Zanellát csak a 48-as jelölt verheti le s fogja is levérni, rögtön abba hagyta tereptanumányait s megy vissza Budapestre a hatvanhetes aspiráns lehűtésére. A testvériség megbontásának vádjá ellen pedig a leghatározottabban tiltakozik, a mit mi is örömmel konstatálunk a fiumieiek szeretett „Bremzi“-jéről.

— **Személyeskedés.** Zanella Rikárd teleszórta a világot (per norma Zanellae) avval a híreszteléssel, hogy ellene merő személyeskedés és gyűlölet folyik Fiumében, nem választási küzdelem. Mivel ebben a Fiumei Hírlap harcára is ekező s annak önzetlenségét és tisztaságát szeretné elrágalmazni, kénytelenek vagyunk tudtára adni, nem neki, mert felette rég napirendre tértünk, hanem a Zanella által félrevezetni szándékolta közönségnek, hogy: 1. mi Zanella Rikárd becses személyével egyetlenegyszer kerültünk „személyes összetűzésbe“ a — vivóteremben, ott elraktuk, aztán megfutott tőlünk s mi elfeledtük őt, mint napirendre térünk mindenki felett, a ki az általános társadalmi konvenciáknak sem felel meg; hogy 2. épp ezért is a mai választási küzdelmet sem Zanella személyisége ellen vivjuk, hanem a magyar-olasz-horvát becsületes egyetértés védelmében, melynek legveszedekettebb ellenségét és gátját a Zanella Rikárd köré csoportosult álautonóm-párt fiumei közszereplésében látjuk és látja velünk együtt minden becsületes és elfogulatlan ember Fiumében. Hogy ennek a „banda civica“ néven ismert frakciónak Zanella Rikárd véletlenül a főkolomposa, előtünk semmit sem

tesz, mert mi épp úgy küzdenénk a veszedelmes frakció megtörésére, ha nem Zanellának, de pld Pityi Palkónak hívnák a hydra fejét. A mit tudniillik le kell ütni.

— **La Camera di commercio e d'industria** ha pubblicato la sua relazione sulla situazione economica di Fiume nel decorso anno 1906. Tratta delle questioni inerenti alla legislazione commerciale industriale e marittima; dei mezzi di comunicazione e di corrispondenza; dell'andamento dei commerci e delle industrie nel detto anno ed infine della marina mercantile.

Allorché l'agitazione elettorale sarà finita, ne parleremo.

— **Lengyel Zoltán a fiumei vasutasokhoz.** A fiumei derék vasutasok, a kik mindig rendületlen hívei a szent 48-nak, táviratban fordultak országszerte ismert jóbarátjukhoz, D. Lengyel Zoltán függetlenségi képviselőhöz s a „Független Magyarország“ főszerkesztőjéhez, egy kis felvilágosításért. A Zanella-párt tudniillik ráhazudta Ghyczyre, Fiume 48-as jelöltjére, hogy Tiszapárti programmal fel is lépett és a többi zöld dolgokat. Mondja meg hát Lengyel Zoltán nekik, ki és milyen elvű ember az a Ghyczy Kálmán. Lengyel Zoltán két sürgönyben is felelt ma a legnagyobb előzékenységgel a fiumei vasutasoknak. Az elsőben tudatta, hogy Ghyczy, a jelöltjük derék magyar ember, az anyja meg fiumei olasz patricius család lánya. A másodikban meg ezt táviratozta:

„Dinczer raktárnok,

Fiume, pályaudvar.

Délelőtti sürgönyöm kiegészítésül tudatom, hogy dr. Ghyczy Kálmán, Fiume 48-as jelöltje, a 48-as és függetlenségi párt tagja és lelkes híve. Tiszapárti, vagy Kristó-huszár sohasem volt.“

— **A Vezuv.** Nápolyból táviratozzák: A Vezuv-vasutat az obszervatóriumig ma ismét megnyitották. Az első vonattal az aostai herceg és hercegné utazott. A tudományos expedíció Mercalli és Rudolf vezetésével egész a Funicolare felső állomásáig hatolt előre. A Vezuv csöndes.

— **A bolgár fejedelem magyar vadászterülete.** Budapesti levelezőnk telefonálja: Ferdinánd bolgár fejedelem Ig-lón nagy vadászterületet bérelt tíz évre.

— **Egy volt képviselő halála.** Budapestről sürgönyzik nekünk: Bereckőzről adják hírül, hogy Réti Mihály, volt országgyűlési képviselő tegnap este 61 éves korában meghalt.

— **Gapont fölakasztották.** A mult esztendő elején az egész világ sajtója nagyon sokat emlegette Gapont, az orosz munkásvezér papot, a ki a mult évi januári forradalomnak egyik szervezője volt Pétervárott s a munkásokat a cár téli palotájának ostromára vezette. A pétervári forradalom leverése után Gapon a külföldre menekült, a reverendát levette, igen gyorsan európaosodott s Párisban oly nagy lábon élt, hogy az orosz emigránsok gyanakodni kezdtek rá s csakhamar nyíltan is vádolták azzal, hogy az orosz forradalmi bizottság pénzét elsikkasztotta. Gapon a gyanunak véget vetett azzal, hogy visszatért Oroszországba, a hol a hatóságok elől még mindig bujkált ugyan, de a forradalmi párt embereivel állandóan összeköttetésben volt. Azonban otthon ismét gyanakodni kezdtek rá és sokan a rendőrség kémének tartották. Tegnap egy rövid távirat jelentette, hogy Gapont a munkásvezérek fölakasztották, mert árulójuk volt.

— **Matteuci a Vezuv kitéréséről.** Matteuci Viktor, a vezuvi obszervatórium oroszlaniszivű igazgatója, így nyilatkozott a tűzhányók működése és a földrengések közti összefüggésről: Ösödök óta, amikor földgolyónk tömörülni kezdett egész a mostani korig, ametyet vulkánikus-

seismikusnak nevezek, a föld gyomrában izzó tömeg állandó mozgásban volt, a kifelé való törekvésben. Amikor planétánk még folyékony állapotban volt, e földalati erők tombolásának semmi sem állhatott útjában. Most azonban a föld kérge akadályt állít eléjük. Ha sikerül ezt a kérget áttörni, vulkánikus jelenségeket láthatunk, ha nem sikerül, földrengés következik be. Hogy a földrengéseknek és a vulkánikus kitérésnek ugyanegy az eredetük, bizonyítja az, hogy e kettő mindig egyidőben jelentkezik. E pillanatban nagyszerűen igazolja ezt a teóriát a Vezuv kitérése és a kaliforniai földrengés.

— **A reggeli lapok hírei.** Általános sztrájk. A párisi ékszem munkások este hatezer ember részvételével gyűlést tartott, a melyen elhatározták, hogy ma reggel általános sztrájkba lépnek. A sztrájkolók nyolc órai munkaidőt követelnek a mostani bér mellett. — **A belga iskolahajó menekültjei.** A Hraf de Smet de Neyer belga iskolahajó életbenmaradtait, amely hajó Bravle Pointnél vihar alkalmával elsüllyedt, a Dunquerque nevű francia bárka tegnap Doverban szállított. A kapitány és 33 ember életüket veszítették. A Dunquerque a megmenekültekkel Hamburgba megy. — **Hadihajóink útja.** A török szultán arra a hirre, hogy az osztrák-magyar hajóraj e hét folyamán meg fogja látogatni Rhodust, elrendelte, hogy a hajórajt diszszel fogadják és megvendégléjék. — **A Szlavonia.** Tegnap érkezett meg a fiumei kikötőbe a kivándorlókat szállító „Slavonia“ Cunard-gőzös New-Yorkból. A kivándorlóhajó 101 magyar utast hagyott Triesztben, ahonnan 171 kivándorlóval ért a fiumei kikötőbe. Fiumében eddig 1850 kivándorló jelentkezett. — **A váltóhamisító gavallér.** Budapestről telefonozák: A büntető törvényszék Csudnay Emilt a váltóhamisítás vádjá alól felmentette, mert a kérdéses váltó nem volt alkalmas arra, hogy Csudnay vele bárminemű anyagi előnyt szerezzen. Az ügyész felebbezett az ítélet ellen. — **Bomba a katonaság ellen.** Elkeseredetten harcolnak a courrières bányakerületen a sztrájkolók. Lievinben, amikor a csapatok a városba bevonultak, vasszögekkel telt bombát dobtak feléjük, mely egy század közepében robbant fel. Több tiszt és még több katona súlyosan megsebesült. A bányamunkások kongresszusa elhatározta, hogy csatlakozik a francia sztrájkolókhöz.

— **A szerkesztőségéből.** Adorján Dezső hírlapíró végleg megvált a „Fiumei Hírlap“ szerkesztőségének kötelekéből,

— **Concerto.** Questa sera avrà luogo l'annunciato concerto de la ce'ebre violinista signorina Geyer Stefi e del pianista signor Oscarre Dienzl che si terrà venerdì 27 aprile 1906, alle ore 8 pom. precise, nella sala dell'Hotel Deak.

Programma: 1. Goldmarck — Grande concerto per violino. 2. Bach — Chaconne per violino solo. 3. Tschattkowski — Canzone senza parole; 4) Szigő S. — Rapsodia ungherese, per piano. 4. Sarasate — Danze spagnole, per violino. 5. a) Hubay — Zeffiro; b) Vieuxtemps — Rondo mi magg.

A magyarsághoz!

Dr. Ghyczy Kálmán képviselő-jelöltünk magyar voltát sem átalották kétségbe vonni az ellenpárt csatlósai.

Dr. Ghyczy Kálmán fia Ghyczy Emil volt belügyminiszteri tanácsosnak, közvetlen rokonságban áll néhai Ghyczy Kálmán volt pénzügyminiszterrel és magyar képviselőházi elnökkel, budapesti születésű és illetőségű ügyvéd, aki soha sehol képviselőjelölt nem volt. Közeli rokona Ghyczy István, a ki Budavár ostrománál elsőnek jutott fel a vár falára és lelt hősi halált a legfelső lépcsőfokon.

Aki ezek után is kétségbevonja Dr. Ghyczy Kálmán magyar voltát — szavazzon a Budapesti magyar Zanellára.

A Ghyczy-párt bizottsága.

TAVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, ápr. 25. A király, mint Bécsből jelentik, május hó közepén Budapestre érkezik, hogy trónbeszédben megnyissa az országgyűlést. Az aktusnál báró Fejérvary Géza is segédkezik, mint a magyar darabont-testőrség kapitánya.

Fejérvary reaktiválása.

Budapest, ápr. 25. Báró Fejérvary Géza volt ügyvezető miniszter-elnök katonai reaktiválását ma közli a hivatalos lap.

Gautsch meghívta Wekerlét.

Wien, ápr. 25. Gautsch osztrák miniszterelnök péntekre meghívta Wekerle Sándor miniszterelnököt tanácskozára. Valószínűleg szombaton koronatanácsot is tartanak a király elnökletével.

Polónyi helyett Polónyi.

Kézdivásárhely, ápr. 25. Polónyi Géza igazságügyminiszter ma tartotta beszámolóját, melyben megköszönve a kerület eddigi bizalmát, mandátumáról lemondott és kérte a polgárokat, hogy válasszák meg helyette fiát, Dr. Polónyi Dezső ügyvédet. A gyűlés nagy lelkesedéssel jelölte az ifjabb Polónyit s megválasztja egyhangulag.

Károlyi Sándor halála.

Budapest, ápr. 25. A fővárosban nagy a részvét a Mentoneban elhunyt Károlyi Sándor grófnak, a magyar agrárpárt megalapítójának és vezérének halála fölött. A halottat Budapestre szállítják s a kerepesi-temető Károlyi családi sírboltjában temetik el.

Szövetség helyett szerződés.

Anina, ápr. 24. Szerényi József kereskedelmi államtitkár, az oravicai kerület alkotmánypárti jelöltje, ma délelőtt tartotta itt programbeszédjét s kijelentette, hogy Ausztriával ezentúl nem vámszövetséget, hanem vámszerződést kötünk. Ami egy lépéssel közelebb visz (?) az önálló vámterülethez.

Színház Zene, Művészet.

* **A Gésák.** Az Andorfy-társulat tegnap este a *Gésák*-at mutatta be a fiumei közönségnek. Kifogásaink, miket az operettek előadására tettünk, eddig még mindig fennállnak. Gyenge kar, csapni való rossz zenekar. Tán ez utóbbi silánysága okozza a kar tökéletlenségét.

A *Gésák* előadása jó volt, de mögötte maradt az eddigi operette előadásoknak. *Mezey* Jolán ösmert könnyed stílusával nyerte meg a közönség tetszését. Mozdulatai ügyesek, csak kissé többet mozog mint némely esetben kellene. *Sugár* Jolán jó volt. Tánca azonban nehézkes. *Aitner* Ilka, *Gömöri* Vilma és *Szőnyi* Ilona elég jól állták meg helyüket. *Virágh* Ferenc ismét ragyogtatta jóleső, természetes humorát. Nagy tapsot aratott kupléival. *Papir* Sándor ugyancsak jó volt. *Virágh* Ferenc mellett szívesen ösmérjük el kiváló tehetségét. *Virágh*ban azonban az önkénytelen humor jobban nyilvánul meg, mint benne. *Hajagos* Károly és *Bejczy* György szintén jól játszott.

A közönség ismét megtöltötte a színházat.

Magyar színház.
Páratlan bérlet. Páratlan bérlet.
Ma este 8 órakor.

A boszorkány

Dráma 5 felvonásban.

Személyek:

Ximenes bibornok, főinquizitor	Csiky László
Don Lopez, Toledo kormányzója	Csolnakosi Gyula
Juana, leánya	Széchy Sári
Don Enrique, őrség- parancsnok	Szabó Ferenc
Ramiro, lovász	Sárosi Andor
Zoraya, mórno	László Irén
Aisha, cselédje	Aitner Ilka
Cardenos, trvszki biztos	Somlár Zsiga
Cleofás, szt. trvszki biztos	Szöke Sándor
Oliviera, a törvsz. kirurgusa	Virágh Ferenc
Fray Calabazas	Horváth József
Fray Ibarra	Hajagos Károly
Fray Miguel Molina	Gerő János
Fray Albornos	Gedő Gusztáv
D' Aguilar, z inkv. jegyzője	Hidassy Kálmán
Donna Runna	Kende Paula
Donna Syrena	Sz. Garai Ilona
Donna Serafina	Albert Böske
Donna Fabia	M. Gömör Vilma
Ambrosio) Rionbos) neme- Velasco) sek	Széchy Ernő
Cristobal) Fatum, cseléd	Földes Dezső
Arias, ijász	Gerő Sándor
Andres, porkoláb	Barics Gyula
Farez, őszv. hajcsár	Havassy Szidi
Ginez	Gerő János
Kecskepásztor	Kallós József
1.) paraszt	Sáfrány Vilmos
2.) paraszt	Fabrizky Dénes
Egy a népből	Papir Sándor
Pörnő	Balog Antal
Zaguir, szolgál	Cseh Ferenc
Afrida, vén banya	Balog Soma
Manuela, rabnő	Jobbai Anna
Egy ijász	Sinkó Gizi
Torillo, bakó	Daróczy Ilka
	Haraszi Mici
	Fehérvári József
	Balog Antal

Holnap

Bohémszerelem

Operette 3 felvonásban.

Marcoledì 25 aprile 1906

LA STREGA

Dramma in 5 atti di Vittorioano Sardou.
Traduzione di B. Fáy.
Personaggi:

Ximenes, cardinale, dell'Inquisizione	Ladislao Csiky
Don Lopez, de Padilla, Juana, sua figlia	Giulio Csolnakossy
Don Enrique de Palacois	Carlotta Széchy
Ramiro	Francesco Szabó
Zoraya, mora	Andrea Sárosi
Aisha, sua serva	Irene László
Cardenos	Elena Aitner
Cleofas	Sig. Somlár
Oliviera,	Alessandro Szöke
Fray Eugenio	Francesco Virágh
Fray Teofilo	Giuseppe Horvát
Fray Miguel	Carlo Hajagos
Fray Hermando	Giovanni Gerő
D' Aguilar	Gustavo Gedő
Donna Runna	Colomanno Hidasy
Donna Syrena	Paola Kende
Donna Serafina	Elena Sz. Garai
Donna Fabia	Vittoria Albert
Don Ambrosio) Rionbos) Velasco) Cristobal) Fatum) Arias arciere) Gil Andres) Farez, moro) Ginez) Capraro) 1.)) 2.)) Tin popolano) Popolana) Zaguir) Afrida, vecchia) Manuela) Un arciers) Torillo boia)	Guglielma Gömöri Ernesto Széky Desiderio Földes Alessandro Gerő Giulio Barics Sidonia Havassy Giovanni Gerő Giuseppe Kallós Guglielmo Sáfrány I. Fabriczky Alessandro Papir Antonio B logh Francesco Cseh Samuele Balogh Anna Jobai Gisella Sinkó Elena Daróczy Marietta Haraszi I. Fehérvári Antonio Ealogh

Domani

Amore bohemienne

Operette in 3 atti.

* **Magyar színház.** Csütörtökön a *Bohémszerelem* kerül színre. Az operette szövegét, tartalmát a szerző Murger-hez hasonlóan a bohémek pajkos, gondtalan

és jó kedvű életéből merítette. Hozzá járul még Herblay stilszerű zenéje, mely a nézőt ellenállhatatlanul be esodorja a bohémélet levegőjébe és hangulataiba. Csupa báj, csupa francia könnyedség e d mű. A főszerepeket a társulat legjobb erői játsszák. Az igazgatóság pazar jelmezeket készített e darabra. Közönségünknek minden tekintetben élvezetes estére van kilátása.

Pénteken a már hirdetett *Tavaszi* kerül színre *Mezey Iolán* káival a főszerepekben.

Szombatra *János vitéz* (új szereposztás), vasárnap d. u.-ra *Tündérlak*, estére *Sel embogár* van kitűzve.

Leczke órákat

magyar, német és héberben alaposan oktat egy a pozsonyi nyilv. rabbi iskolát végzett **Rabbi jelölt.** Címe: GROSZ FÜLÖP. — (Postafiók 136).

Allást keres

egy 38 éves ember, kiszolgált tízéer, jó irással, bármilyen foglalkozást elfogad.

Cim a kiadóhivatalban.

HOTEL ERTL
ABBZIA.

Első magyar szobafestő és mázoló
Altberger Ignác
Fiume

Corsia Deák 34 III. em.

Ajánlja magát mindennemű szobafestés, mázolás tapetázás és cimefelírásra jutányos áron, figyelmes kiszolgálás és szigorú pontosság.

ANTONIO GOŠTIŠA

Negozio commestibili, delicatesse e coloniali.

Esportazione di caffè e tè
in pacchetti postali da 5 kil.
franco di porto.

Piazza Zichy, No. 3.

Abbazia-Voloska.

Teljesen bebutorozott nyári lakás, három szoba, konyha, (ágynemű és konyhaberendezés) éléskamra, veranda és kert, olcsó áron **azonnal** kiadó. Ajánlatok kértnek: *Voloska*, Villa Cornelia. I. emelet.

Adria vendéglő.

Kitünő borok elsőrendű konyha, pontos kiszolgálás, és mindennap frissen csapolt sör az „Adria” vendéglőben az Adamich-utcán kaphatók. — Mindenféle fajta friss halak.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás
Számos látogatást kér

Tranquillo Negri
vendéglős.

„MERKUR“ kávé

A legégszűségesebb
kávé-vegyíték.

Főügynök:
Deutsch Sándor
FIUME
Via, Pomerio 9.

A közönség szíves figyelmébe ajánlom borbély- és fodrászüzletemet (Adria-palota), bel- és külföldi illatszerekkel, különféle haj- és fogkefékkel dusan felszerelve.

A nagyközönség szíves pártfogását kéri

DEDAKIN LÁSZLÓ
borbély- és fodrász.

Laterna magica

és milánói gyártmányú fényképező gép, mindkettő finom lencsével és tartalék-géppel ellátva, eladó. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal

E. HÖNIG

STABILIMENTO CROMO-LITO-TIPOGRAFICO

Con grande Deposito di Carta

Via Ciotta 28. FIUME Telefono No. 319.

Eseguisce commissioni di qualsiasi lavoro si in Cromo-
litografia che in

TIPOGRAFIA,

secondo i sistemi pui recenti.

Garantisce il perfezionamento del lavoro unendo a questo sollecitudine e mittezza dei prezzi.

Si distingue nelle specialità di Reclami Artistici di grande effetto, così pure per Preventivi, Prezzi correnti ecc. ecc.